

IN MEMORIAM

ПРОФ. ВАСИЛИКИ ПЕНА (1951 – 2018)

След дълго боледуване на 17 май 2018 г. ни напусна проф. Василики Пена – водещ специалист в областта на нумизматиката, сигилографията и културното наследство на Балканите, изявен учен и изключителен човек.

Василики (Васо) Пена е родена през 1951 г. в Kyparissia (Peloponnese), Гърция. Учи археология и история на изкуството в Aristotle University of Thessaloniki. През 1991 г. защитава докторска дисертация в University of Oxford, UK, Wolfson College (Faculty of Modern History, Department of Medieval History), на тема „Византийските парични отношения през VIII, IX, X и XI в.“. Неин научен ръководител е друго голямо име в областта на византийската нумизматика проф. Д. М. Меткалф.

В периода (1974 – 1998) работи в Археологическия отдел на Гръцкото министерство на културата, като отговаря за Източна Македония и Тракия и островите от Североизточно Егейско море (Хиос, Лесбос, Лемнос). Успоредно с това работи и в Нумизматичния музей в Атина, като от 1994 г. е негов директор. По време на мандата си взема участие в археологически разкопки, музеоложки проекти, научни програми и организира научни конференции. В периода 1997-1998 г. е вицепрезидент на Асоциацията на гръцките археолози.

Преподава Византийска нумизматика (1991 – 2005, 2011-2014, 2016 – 2018) за „Historical Sciences Seminar“ и представя лекции за „Nikos Oikonomides Postgraduate Seminar“. И двата курса са организирани от National Hellenic Research Foundation. Също така изнася редица семинари и лекции по византийска нумизматика в Universities of Oxford, Athens, Ioannina и Corfu. Член е на изпитната комисия за получаване на докторска степен в Universities of Oxford и Sorbonne. През 2003 г. става преподавател в департамента по „История, археология и културно наследство“ на университета в Peloponnese (Kalamata). От 2017 г. е професор титуляр по „Византийска история, нумизматика и сигилография“.

Нейните научни интереси са съсредоточени върху икономическата и финансова история на Византия, като се фокусира върху историческата география и местна история, византийската просопография и византийските институции, използвайки данните на нумизматиката и сфрагистиката. Проявява задълбочен интерес към икономическата и финансова история на Древна Гърция и историята на парите през вековете. Организатор е на изложби в Гърция (Benaki Museum, Gennadeion; Bank of Greece, Athens; Tellogleion, Thessaloniki) и чужбина (Smithsonian Institution, Washington, DC; Kunsthistorisches Museum, Vienna; Fondation Martin Bodmer, Geneva; Pushkin State Museum of Fine Arts, Moscow). Основната ѝ цел е популяризирането на паричната и финансова история като продукт на културното наследство.

Тя е гост преподавател в Department of Byzantine and Modern Greek Studies at King's College (London) в продължение на три академични години (2009-2013). Организатор заедно с Dr Eric McGeer на летния семинар по византийска нумизматика и сфрагистика в Dumbarton Oaks (Washington, DC) (2015 г.).

Автор е на три монографии и над 60 научни изследвания, публикувани в гръцки и международни научни издания. Издател и съавтор на "Sylloge Nummorum Graecorum. Greece 7: The KIKPE Collection of Bronze Coins, Vol. I", Athens: Academy of Athens, 2012. Член на Welfare Foundation for Social and Cultural Affairs/KIKPE (Advisor for the Numismatic Collection of the Foundation) за периода 2003 – 2018.

Васо Пена работеше в тясно сътрудничество с българските си колеги. Беше твърдо убедена, че отговорите на въпросите трябва да бъдат търсени заедно. Последната ни среща бе на XXIII Международен конгрес по византийски изследвания, Белград, 22-27 август 2016 г., където председателстваше едно от заседанията: Trade Routes in the Balkan Peninsula: The Numismatic Evidence (10-15th Centuries). Вероятно е предчувствала, че това е лебедовата ѝ песен. Енергична, неудържима, изпълнена с научен плам, но и с огромна доза човечност, тя превърна едно рутинно мероприятие в истински театър. Въпреки че вече знаеше за болестта си, духът ѝ бе несломим. Такава и ще я запомним – вечно търсеца, спореца, отстояваща идеите си до край.

Поклон пред една истинска жена и голям учен!

Жеия Жекова, Иван Йорданов

ПОДБРАНА БИБЛИОГРАФИЯ

- Heads and Tails – Tales and Bodies: Engraving the Human Figure from Antiquity to the Early Modern Period, Ghent 2016 (в съавт. с Янис Стояс)
- Sylloge Nummorum Graecorum. Greece 7. The ΚΙΚΡΕ Collection of Bronze Coins, Volume I, Athens 2012 (в съавт. с Янис Стояс)
- Chalkous, for Everyday Dealings. The Unknown World of Bronze Coinage, Athens 2006
- Byzantine Coinage, Medium of Transaction and Manifestation of Imperial Propoaganda, Nicosia, 2002
- Reassessing the Gold Coinage of Basil I: The testimony of an unknown Byzantine “pattern” coin. – In: Mélanges Cécile Morrisson, Travaux et Mémoires 16, Paris 2010, p. 663-673.
- Zoe’s lead seal: female invocation to the Annunciation of the Virgin. Perceptions of the Theotokos in Byzantium. – In: Images of the Mother of God, Ashgate, 2005
- Numismatic Circulation in Corinth from 976 to 1204. – The Economic History of Byzantium From the Seventh Through the Fifteenth Century (EHB), Vol. 2, Washington DC, 2002, p. 641-644
- Life in Byzantine Peloponnese: the numismatic evidence (8th – 12th century). – In: Mneme Martin J. Price, Hellenic Numismatic Society, Athens 1996, p. 195-288 (English and Greek text)

